

Vindelns kommun
[vindeln.kommun@vindeln.se](mailto:vindelns.kommun@vindeln.se)

Renforsskolan
Rektor Susanne Nilsson
susanne.nilsson@vindeln.se

Beslut

2013-02-01
Dnr 400-2011:6489

Beslut

efter kvalitetsgranskning av undervisningen i
samhällsorienterande ämnen årskurserna 7–9 i
Renforsskolan i Vindelns kommun

Inledning

I detta beslut ges en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat. Vidare ges en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet. För en utförligare beskrivning av kvalitetsgranskningens resultat och Skolinspektionens bedömningar i sin helhet se bilaga 1, *Rapport efter kvalitetsgranskning av Samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 vid Renforsskolan i Vindelns kommun*.

Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att den SO-undervisning som Skolinspektionen tagit del av på Renforsskolan överlag präglas av en positiv atmosfär, ett respektfullt bemötande och i de flesta fall positiva förväntningar. Det varierar dock hur tydligt undervisningens mål och innehåll framkommer vid de observerade lektionerna. Den finns lektioner som i huvudsak är välstrukturerade med en genomtänkt lektionsstart, tydliga beskrivningar och förklaringar samt ett sammanfattande lektionsslut. Flertalet lektioner genomförs emellertid inte på detta sätt. Elevernas förståelse av genomgångar och förklaringar kontrolleras inte i tillräcklig omfattning och det finns en avsaknad av tydliga lektionsstarter och lektionsslut. Vidare är endast ett fåtal elever aktiva på lektionerna, de flesta elever sitter tysta.

SO-lärarna undervisar ofta ämnesövergripande inom SO-ämnena. Lärarna utgår emellertid inte på ett systematiskt sätt från elevernas erfarenheter, intressen och behov i sin planering av undervisningen. Den övervägande delen av den undervisning som observerats bygger inte på olika lärstilar. Alla elever arbetar på samma sätt med samma uppgifter och undervisningen varierar sällan. Undervisningen behöver, i högre grad, anpassas till eleverna i gruppen så att alla elever får uppgifter som är utmanande utifrån deras förutsättningar och så att alla elever får möjlighet att nå så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Undervisningen inom samtliga SO-ämnen domineras av att eleverna arbetar självständigt med att läsa vissa kapitel i en lärobok och därefter arbetar med tillhörande instuderingsfrågor. Eleverna ges få tillfällen att arbeta med den kommunikativa förmågan genom att interagera i par eller i grupp med andra elever. Vid lektionsobservationerna förekommer endast vid något enstaka tillfälle övningar där eleverna muntligt får fundera över och resonera om samband, likheter/skillnader eller orsaker och konsekvenser i förhållande till olika teman och arbetsområden inom SO-ämnena. Vidare förekommer inga tillfällen där eleverna får möjlighet att kritiskt granska, tolka och värdera olika källor. Eleverna ges heller inte tillfälle att reflektera över undervisningen och utvärdera sitt eget lärande.

Granskningen visar på brister i det särskilda stödet i SO-ämnena. Nio elever i nuvarande årskurs 9 hade fått betyget F eller saknade betyg i något eller några SO-ämnena vårterminen 2012 i årskurs 8. Trots detta saknas åtgärdsprogram i SO-ämnena för flera av dessa elever. Eleverna har heller inte tillräcklig tillgång till diverse hjälpmedel och har få möjligheter till alternativa undervisningsmetoder eller material.

Det systematiska kvalitetsarbetet behöver förbättras både på individ-, grupp- och skolnivå. Det förekommer att alla SO-ämnena inte dokumenteras individuellt. Vidare innehåller omdömena endast i låg grad en summativ och formativ bedömning av elevens kunskaper samt utveckling av ämnesspecifika förmågor i varje enskilt SO-ämne. Skolan genomför ingen systematisk utvärdering av undervisningen i SO-ämnena på grupp- eller skolnivå.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Undervisningen i SO-ämnena behöver utvecklas så att eleverna stimuleras att utveckla alla ämnesspecifika förmågor; att se samband, analysera, kommunicera och kritiskt granska. (Lgr 11, 3.12–3.15 Samhällsorienterande ämnen).
- Individanpassning, särskilt stöd och utmaningar behöver utvecklas inom SO-undervisningen. Lärarna behöver systematiskt utgå från elevernas erfarenheter, intressen och behov i sin planering av undervisningen. Vidare behöver en mer varierad undervisning som bygger på olika lärostilar tillämpas. Alla elever som riskerar att inte nå kunskapskraven ska ha ett åtgärdsprogram utarbetat som utformas så att eleven får sina särskilda behov tillgodosedda. (1 kap. 4 § andra stycket, 3 kap. 7–10 §§ skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas genom att utvärdera och analysera kunskapsresultaten och undervisningen i SO-ämnena på individ-, grupp- och skolnivå. (4 kap. 3–5 §§, 10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Varje skolas utveckling).

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 31 augusti 2013 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange gärna tidplan och vem som ansvarar för att genomföra åtgärderna.

Redogörelsen skickas per post till *Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå.* eller via e-post, till *skolinspektionen@skolinspektionen.se*. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (Dnr: 400-2011:6489) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Ulrika Svedmark, utredare Johan Dahl och Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Veronica Bonivart Säfström
Undervisningsråd

Bilagor

Bilaga 1	Skolinspektionens rapport utifrån kvalitetsgranskning av samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 i Renforsskolan i Vindelns kommun
Bilaga 2	Observationsschema
Bilaga 3	Resultatsammanställning elevenkät